

HALİÇPORT adı verilen ve tarihi-arkeolojik-endüstriyel-kültürel ve mimari mirasımız olan TERSANE-İ AMİRE'nin yok edilmesi ile sonuçlanacak olan proje ihalesinin duyulması üzerine bir araya gelerek HALİÇ DAYANIŞMASI'nı oluşturan tersane emektarları, sendikalar, meslek kuruluşları ve bunların mensupları, mahalle sakinleri ve dernekleri, aşağıdaki hususların basın aracılığı ile kamuoyuna iletilmesini kararlaştırmışlardır.

HALİÇ DAYANIŞMASI BASIN AÇIKLAMASI

Kamuoyu tarafından HALİÇPORT olarak bilinen "Haliç Yat Limanı ve Kompleksi Projesi", Haliç peyzajını ve 558 yıllık geçmişi olan TERSANE-İ AMİRE'yi (Haliç Tersaneleri) parçalayacak, kimliğini yok edecek büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Kamuya ait ve özgün değerlerini koruyan bir sit alanının imara açılması anlamına gelen bu proje, bitişiğindeki Okmeydanı, Kasımpaşa ve Galata üzerine yapacağı etkilerle, çok büyük çaplı bir rantal dönüşümün önünü açacaktır.

Tersaneler gemicilik tarihi ve teknolojik gelişimin önemli bir belgesi olmanın yanı sıra, gemi inşa ve bakımı konusunda da teknik bilgilerin biriktiği ve güncellendiği, hat analizine bağlı gemi üretiminin yapıldığı çok önemli kaynaklardır. İstanbul'un gemiler için uygun bir sığınak sunan doğal limanı olan Haliç'in kuzey kıyısı Osmanlı döneminde tersaneler bölgesi olarak değerlendirilmiştir. Galata Surlarının bitişiğinden, Azapkapı'dan başlayarak Hasköy'e kadar uzanan kıyı kesiminin tarihini ve kentsel peyzajını Tersaneden bağımsız düşünmek olanaksızdır. Tersane-i Amire beşyüz yılı aşkın kullanımı sırasında sürekli gelişmiştir; içinde yakın tarihli üretim tesislerini içeren teknolojik altyapının yanı sıra, Bizans ve Osmanlı dönemine ait, tarihsel belge niteliğinde çok önemli kalıntılar barındırmaktadır. Burada yer alan Tersane Sarayı, Osmanlı sultanlarının Tersane ile yakın ilişkisini; Haliç'te yaşanan şenlik ve törenleri; Haliç mekanıyla Tersane'nin organik ilişkilerini anlatmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti de bu sanayi kuruluşunun değerini bilmiş; 20. yüzyıl denizcilik teknolojisini de içerecek biçimde gelişmesini sağlamıştır. Bugüne kadar aynı yerde, yenilenerek, gelişerek üretimini sürdürmesi, Haliç Tersanesine yaşayan bir endüstri mirası özelliği kazandırmaktadır. Sahip olduğu özel yapılar, ünik tarihi donanımı ve dünyada 550 yıldır faaliyette olan tek örnek olması nedeniyle, Haliç Tersanesi DÜNYA MİRASI Listesine aday bir alandır.

Haliç Tersaneleri Türkiye sanayii için çok önemli bir ekonomik kaynaktır. Halen İstanbul şehir hatları vapurlarının üretim, bakım ve onarımları Haliç Tersaneleri'nde yapılmaktadır. Boğaz ve Marmara kıyılarında gelişen İstanbul megapolünde, kullanım oranı sadece %3 olan deniz ulaşımını arttırmanın ve etkinleştirmenin yolu Tersanelerin kullanılmasından geçmektedir. Tersane alanı afetler sırasında da yaşamsal bir öneme sahiptir. Geçmiş depremlerde bu doğal afete dayanıklılığını ispatlamıştır; olası bir depremde kentin gerek duyacağı lojistik destek buradan sağlanabilecektir.

Haliç Tersaneleri 1980'lere dek eğitim kurumları, sağlık hizmetleri, sosyal tesisleri ve teknolojik altyapısı ile önemli bir üretim ve istihdam potansiyeline sahip, çağdaş bir üretim kompleksiydi. Bu kurumun dağıtılması, üzerinde yüzyıllar boyu geliştiği alanın sahip olduğu tarihi, arkeolojik, kültürel, peyzaj ve estetik değerler unutulmuş, turistik ve ticari faaliyetlerin yapılacağı "bir arsa" olarak nitelendirilmesi, İstanbul'a, kültür değerlerine, sanayi mirasına büyük bir haksızlıktır. Alanın arsa gibi değerlendirilmesi bir kenara bırakılarak, ulusal ve uluslararası koruma ilkelerine göre hareket edilmeli, Haliç Tersaneleri bir bütün olarak ele alınmalı ve barındırdığı değerlere saygılı bir yaklaşımla değerlendirilmelidir. Konumu ve sahip olduğu potansiyel gözetilerek, Tersane'nin etkinliğini sürdürmesine destek verilmeli, ülkemizin ve İstanbul'un ihtiyacı olan gemilerin yapımı, bakım ve onarımını gerçekleştirmek üzere, yeniden yapılandırılma çalışmalarına ivedilikle başlanmalıdır.

Tersanelerin karşı karşıya olduğu haksız müdahaleyi göz önünde tutan Tersane emektarları, sendikalar, meslek kuruluşları ve üyeleri ile yüzyıllardır komşusu olarak Tersanelerle iç içe yaşam sürdüren mahalle sakinleri ve dernekleri bir araya gelerek:

- 558 yıllık endüstri mirasımızın, Haliç'in peyzaj değerlerinin, Tersane alanındaki arkeolojik varlıkların, tarihi yapıların ve çevresindeki kentsel dokunun Tersane alanındaki kamu mülkiyetinin ancak kamu yararı yaklaşımıyla korunabileceğine olan inançlarını belirtmişler;
- Tehdit altındaki kamusal mirasın doğru değerlendirilmesi ve Tersanenin üretim-istihdam potansiyeli geliştirilerek geleceğe taşınmasını savunmak üzere, AKP'nin rantal dönüşümüne karşı HALİÇ DAYANIŞMASI'nı oluşturmuşlardır.

Ülkesine, kentine, mahallesine, doğaya ve çevreye sahip çıkan; tarihi-kültürel mirasın korunması ve geleceğe taşınması konusunda duyarlı tüm kişi, kurum, kuruluş, sendika, meslek örgütü vb. ile siyasi partileri DAYANIŞMA'mıza katılmaya çağırıyoruz.